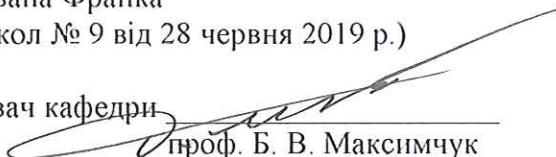


МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра німецької філології

"Затверджено"

на засіданні кафедри німецької філології
факультету іноземних мов
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 9 від 28 червня 2019 р.)

Завідувач кафедри


проф. Б. В. Максимчук

Силабус з навчальної дисципліни

СЛОВОТВІР: СТАТИКА І ДИНАМІКА

Освітньо-професійна програма

«Німецька та англійська мови і літератури (переклад включно)»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Спеціальність 035 Філологія

**Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури (переклад
включно), перша – німецька**

Львів – 2019 рік

Силабус курсу «Словотвір: статика і динаміка»

2019/2020 навчального року

Назва курсу	Словотвір: статика і динаміка
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, кафедра німецької філології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім'я, по батькові	Шаряк Оксана Миколаївна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	
Посада	доцент кафедри німецької філології Львівського національного університет імені Івана Франка
Місце роботи	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра німецької філології
Електронна адреса	Oksana.Sharyak@lnu.edu.ua
Сторінка викладача	http://lingua.lnu.edu.ua/employee/sharyak-oksana-mykolajivna

КОНСУЛЬТАЦІЙ

Час	щосереди, 11.30-13.30
Місце	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра німецької філології (м. Львів, вул. Університетська, 1, каб. 427)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Сторінка курсу	
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Словотвір: статика і динаміка» належить до вибіркових дисциплін зі спеціальності 035 Філологія, освітньої програми ОС «бакалавр», яка викладається у 4 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та завдання курсу	Мета курсу - ознайомлення студентів зі словотвірною системою сучасної німецької мови, вивчення продуктивних словотвірних типів, моделей, афіксів та їхніх значень. Сфокусувати увагу на словоскладанні як провідному способі німецького словотворення, схарактеризувати історичні передумови та етнокультурний компонент цього явища. Поглиблення знання про типологію номінацій, внутрішню форму слова, процеси лексикалізації, фразеологізації тощо. Проведення словотвірного аналізу

	<p>через виділення безпосередніх складників лексичних одиниць. На прикладі сучасних текстів (літературних, публіцистичних, науково-популярних) проілюструвати тенденції розвитку сучасного німецького словотвору, ознайомити студентів з соціальнодетермінованими і текстоімманентними чинниками породження слів. Проведення паралелей з особливостями українського словотвору.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ознайомити студентів з етапами становлення словотвору та сучасними тенденціями розитку цієї мовознавчої дисципліни; • сформувати у студентів теоретичну базу про продуктивні словотвірні типи в сучасній німецькій мові, словотвірні афікси, значення тощо; • навчити студентів аналізувати словотвірну будову німецьких лексем; • контрастивний аналіз німецьких композит, дериватів з українськими задля визначення основних відмінностей між українським та німецьким словотвором; • роз'яснення семантичних процесів у словотворі, таких як лексикалізація, фразеологізація та ін.
Література вивчення дисципліни	<p>Рекомендована література</p> <p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ганич Д. І. Словник лінгвістичних термінів / Д. І. Ганич, І. С. Олійник. – К. : Вища школа, 1985. – 360 с. 2. Карпюк В. А. Особливості типології словоскладання в контексті неології сучасної німецької мови / В. А. Карпюк // Науковий вісник ВДУ ім. Лесі Українки : фіол. науки. – 2010. – Вип. 8. – С. 427–431. 3. Ковалик І. І. Вчення про словотвір / І. І. Ковалик. – Львів : Вид-во Львів. ун-ту, 1961. – 83 с. 4. Кульчицький В. І. Словотворення і текстотворення (на матеріалі сучасної німецької мови) / В. І. Кульчицький // Записки з романо-германської філології. – 2011. – Вип. 26. – С. 119–127. 5. Altmann H. Wortbildung fürs Examen / H. Altmann, S. Kemmerling. – Wiesbaden, 2000. – 203 S. 6. Barz I. Neologie und Wortbildung: zum Neuheitseffekt von Wortbildungen / I. Barz // Neologie und Korpus. – Tübingen, 1998. – S. 11–30. 7. Donalies E. Die Wortbildung des Deutschen. Ein Überblick / E. Donalies. – Tübingen : Narr, 2002. – 192 S. 8. Eichinger L. M. Deutsche Wortbildung. Eine Einführung / L. M. Eichinger. – Tübingen : Narr, 2000. – 275 S. 9. Erben J. Einführung in die deutsche Wortbildungslehre / J. Erben. – Berlin : Schmidt, 2006. – 205 S. 10. Fleischer W. Zur Doppelfunktion der Wortbildung-Bennenungseinheit und syntaktische Parallelkonstruktion / W. Fleischer // Wissenschaftliche Zeitschrift der pädagogischen Hochschule Ernst Schneller. – Zwickau, 1982. – H. 2. – S. 17–28. 11. Fleischer W. Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache / W. Fleischer, I. Barz. – Tübingen : Niemeyer, 2007. – 382 S. \ 12. Gataullin R. Zu Gesetzmäßigkeiten der kontextuellen Wortbildung / R. Gataullin // Das Wort. Germanistisches Jahrbuch. – М., 1991. – S. 100-104. 13. Metzler Lexikon Sprache / hrsg. von H. Glück unter Mitarbeit von F. Schmoe. – [3. neubearbeitete Aufl.]. – Stuttgart / Weimar : Metzler, 2005. – 782 S. 14. Matussek M. Wortneubildung im Text / M. Matussek. – Hamburg : Buske, 1994. – 153 S. 15. Meibauer J. Einführung in die germanistische Linguistik / Meibauer J., Demske U. u. a. – Stuttgart : Metzler, 2007. – 369 S.

16. Naumann B. Einführung in die Wortbildungslehre des Deutschen / B. Naumann. – Tübingen : Niemeyer, 2000. – 90 S.

Додаткова література

1. Вакарюк Л., Панцьо С. Український словотвір у термінах. Словник-довідник. – Тернопіль: Джура, 2007. – 260 с.
2. Вихованець І. Теоретична морфологія української мови / І. Вихованець, К. Городенська. – К. : Пульсари, 2004. – 400 с.
3. Карпіловська Є. А. Неузуальне словотворення : правила «гри без правил» / Є. А. Карпіловська // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Філологія. – К., 2005. – Т. 8. – № 1. – С.106–117.
4. Клименко Н. Ф. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі : Морфологія / Н. Ф. Клименко, Є. А. Карпіловська, Л. П. Кислюк. – К. : Видавн. Дім Д. Бураго, 2008. – 336 с.
5. Клименко Н. Ф. Словотворча структура і семантика складних слів у сучасній українській мові / Н. Ф. Клименко. – К.: Наук. думка, 1984. – 251 с.
6. Коваль І. В. Універбација як основна типологічна риса субстантивного словотвору в німецькій мові / І. В. Коваль, Л. А. Кухар // Вісник Житомирського держ. ун-ту ім. І. Франка. – 2007. – № 33. – С. 114–116.
7. Erben J. Wortbildung und Textbildung / J. Erben // Deutsch als Fremdsprache. Festschrift für G. Helbig zu 65. Geburtstag. – München : Iudicium, 1995. – S. 545–552.
8. Herberg D. Neologismen / D. Herberg, M. Kinne. – Heidelberg : Groos, 1998. – 48 S.
9. Kleine Enzyklopädie. Deutsche Sprache / hrsg. von W. Fleischer, W. Hartung, J. Schmidt, P. Suchsland, I. Stahl. – [1. Aufl.]. – Leipzig : VEB Bibliographisches Institut, 1983. – 724 S.
10. Müller-Bollhagen E. Überraschungsfrikadelle mit Chicoreegemüse und Folienkartoffel. Zur Frage «Usuelle oder nichtusuelle Wortbildung?» Untersucht an Substantivkomposita in Kochrezepten / E. Müller-Bollhagen // Innsbrucker Beiträge zur Kulturwissenschaft. Germanistische Reihe. Studien zur deutschen Grammatik. J. Erben zum 60. Geburtstag. – Innsbruck, 1985. – Band 25. – S. 225–237.

Інформаційні ресурси

1. http://www.ciando.com/img/books/extract/3823372114_lp.pdf
2. https://germanistika.upol.cz/fileadmin/userdata/FF/katedry/kgn/klauzura_materialy/Hilke_Elsen-Grundzuege_der_Morphologie_des_Deutschen-Auszug.pdf
3. <http://www.schneid9.de/sprache/linguistik/ling09.pdf>
4. https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/48447/1/Movchan_Theoretisch-praktische.pdf
5. https://www.researchgate.net/publication/330521615_Grundlagenartikel_Wortbildung_In_Variantengrammatik_des_Standarddeutschen_Ein_Online-Nachschlagewerk_Verfasst_von_einem_Autorenteam_unter_der_Leitung_von_Christa_Durscheid_Stephan_Elspass_und_Arne_Zie
6. <https://is.muni.cz/do/rect/el/estud/pedf/ps12/wortbild/web/docs/wortbildung-druckversion.pdf>

Тривалість курсу	Один семестр (4)
------------------	------------------

Обсяг курсу	Загальна кількість годин – 90. 32 годин аудиторних, практичних занять та 58 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні <i>знати</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • продуктивні словотвірні типи сучасної німецької мови (словоскладання, афіксація, конверсія, зрощення, контамінація, абревіація); • методи аналізу лексичних одиниць, як-от компонентний, словотвірний, аналіз словникових дефініцій; • типологію номінацій за критеріями узуальноті/оказіональноті, мотивованості/фразеологізації, опосередкованості та ін. • чинники формування нової лексики у мовленні та письмі (мовна економія, прагмастилістичні фактори, тема-рематична прогресія); • українські еквіваленти німецьких словотвірних конструкцій задля здійснення правильного тлумачення і перекладу. <p><i>вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • аналізувати німецькі лексичні одиниці за способом їхнього творення; • виділяти структурно-семантичні та функціональні особливості композит, суфіксальних та префіксальних дериватів, конверсив та ін; • інтерпретувати на основі контексту мовні чинники, що зумовлюють процеси номінації; • виокремлювати у тексті оказіональні лексичні одиниці та декодувати їхнє значення, опираючись на лінгвістичну компетенцію, текстову інформацію та енциклопедичне знання; • розрізняти стилістично нейтральну та стилістично забарвлена лексику в контексті та ізольованому вжитку; • утворювати нові слова за аналогією до серійних словотвірних рядів, за взірцем наявних у німецькій мові словотвірних моделей з метою досягнення певного комунікативного ефекту (експресія, оцінність та ін.).
Ключові слова	Номінація, словотвірний тип, ряд, деривати, композити, афікси, словотвірне значення.
Формат курсу	Очний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль	Залік
Пререквізити	Перша іноземна мова, Стилістика, Фразеологія німецької мови
Форми організації навчання	Практичні заняття, лекції, самостійна робота, консультації, тестування, написання рефератів
Методи навчання	Пояснювально-ілюстративний метод, описовий, порівняльний метод, аналітичний метод.
Необхідне обладнання	Ноутбук

ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів, які отримують студенти	Аудиторна робота – 40 балів (2x20) Індивідуальне завдання – 20 балів
---	---

	<p>Модульні контрольні роботи – 40 балів (2x20) Залік оформляється шляхом сумування одержаних студентом балів за усі види навчальної діяльності. Підсумкова максимальна кількість балів – 100.</p>																																
Критерії оцінювання	<p>Оцінювання аудиторної роботи (0 – 40 балів) студентів враховує успішність опрацювання теоретичних питань, базової та допоміжної літератури до змістових модулів лекційного курсу, якість виконання практичних завдань до змістових модулів навчальної дисципліни.</p> <p>Оцінювання індивідуального завдання (реферата) студентів (0-20 балів) враховує якість та обсяг опрацювання теоретичних питань та практичних завдань до окремих тем змістових модулів навчальної дисципліни.</p> <p>Оцінювання письмових модульних робіт (0-40 балів) враховує рівень сформованості знань та вмінь з навчальної дисципліни.</p>																																
Політика виставлення балів	<p>Крім перерахованих вище видів навчальної діяльності при підсумковому оцінюванні враховується також присутність на заняттях, запізнення, активність студента під час практичного заняття. Недопустимим є користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням. Також неприйнятним є списування, plagiat, несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p>																																
Шкала оцінювання: національна та ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Кількість балів</th> <th>Оцінка ECTS</th> <th>Визначення</th> <th>Залік</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>100 - 90</td><td>A</td><td>Відмінно</td><td>Зараховано</td></tr> <tr> <td>89 - 81</td><td>B</td><td>Дуже добре</td><td>Зараховано</td></tr> <tr> <td>80 - 71</td><td>C</td><td>Добре</td><td>Зараховано</td></tr> <tr> <td>70 - 61</td><td>D</td><td>Задовільно</td><td>Зараховано</td></tr> <tr> <td>60 - 51</td><td>E</td><td>Достатньо</td><td>Зараховано</td></tr> <tr> <td>21 - 50</td><td>FX</td><td>Недостатньо</td><td>Не зараховано (з можливістю повторного складання)</td></tr> <tr> <td>0 - 20</td><td>F</td><td>Незадовільно</td><td>Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)</td></tr> </tbody> </table>	Кількість балів	Оцінка ECTS	Визначення	Залік	100 - 90	A	Відмінно	Зараховано	89 - 81	B	Дуже добре	Зараховано	80 - 71	C	Добре	Зараховано	70 - 61	D	Задовільно	Зараховано	60 - 51	E	Достатньо	Зараховано	21 - 50	FX	Недостатньо	Не зараховано (з можливістю повторного складання)	0 - 20	F	Незадовільно	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)
Кількість балів	Оцінка ECTS	Визначення	Залік																														
100 - 90	A	Відмінно	Зараховано																														
89 - 81	B	Дуже добре	Зараховано																														
80 - 71	C	Добре	Зараховано																														
70 - 61	D	Задовільно	Зараховано																														
60 - 51	E	Достатньо	Зараховано																														
21 - 50	FX	Недостатньо	Не зараховано (з можливістю повторного складання)																														
0 - 20	F	Незадовільно	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)																														
Студентам на замітку	Академічна добросердість. Індивідуальні завдання студентів мають бути оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані																																

	<p>джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів є прикладом академічної недоброочесності. Виявлення її ознак в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Всі студенти повинні відвідувати усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Література, яка надається викладачем, використовується студентами виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Також вітається використання студентами іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброочесності не толеруються.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано після завершення курсу.

ПРИКЛАДИ КОНТРОЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Welche Wortbildungstypen gehören zu den produktivsten im modernen Deutsch:
 a) Implizite Derivation und Konversion b) Derivation und Komposition
 c) Kürzung und Zusammenrückung d) Affigierung und Präfigierung
2. Was versteht man unter idiomatisierter lexikalischer Bedeutung?
 a) direkte Bedeutung b) übertragene Bedeutung c) meliorative d) perjorative Bedeutung
3. Wie definiert man in der Wortbildungslehre die Konversion?
 a) Überführung eines Wortes in eine andere Wortart b) Zusammenziehung einer Syntagme zu einem Wort c) Komposition d) implizite Derivation
4. Welche Klasse der substantivischen Komposita ist am zahlreichsten?
 a) possessive b) kopulative c) determinative Komposita d) Bahuvrihi
5. Machen Sie morphologische Analyse folgender Lexeme:
 Dankbarkeit, Übersetzungsseminar, Einverständigkeitserklärung

СХЕМА КУРСУ

2019/2020 н. р., семестр 4

Тиждень /Дата	Тема, план, тези	Форма діяльності	Література	Завдання, год.	Термін виконання
	Змістовий модуль 1. Завдання, методи, основні терміни науки про словотвір				
10.02-14.02	Тема 1. Завдання і методи словотвірних досліджень	лекція	Основна: 11, с. 1-3; 13, с. 740-741; 16, с. 3-15; інтернет-ресурси: 2, с. 11-25.	Одна з тем для самостійного опрацювання	ВПРОДОВЖ семестру
				Тема 1. Завдання та напрями словотвірних досліджень (5 год.)	17.02-21.02
17.02-21.02	Етапи становлення словотвору.	практичне заняття			
24.02-29.02	Тема 2. Розвиток словотвору в час структурализму, прагматизму і когнітивної парадигми	лекція та	Основна: 11, с. 21-34; інтернет-ресурси: 1, с. 13-21.	Тема 2. Терміносистема німецького словотвору (7 год.)	02.03-06.03
02.03-06.03	Завдання і методи словотвірних досліджень.	практичне заняття			
	Змістовий модуль 2. Словотвірні типи німецької мови				
09.03-	Тема 3. Словоскладання та афіксація у німецькій мові	лекція	Основна: 8, с. 9-	Тема 3. Просгі та похідні	16.03-20.03

13.03			25; 9, с. 80-94; 11, с. 44-53; інтернет-ресурси: 1, с. 35-43. 6.	слова (8 год.)
16.03-20.03	Словоскладання та афіксація у німецькій мові.	практичне заняття		
23.03-27.03	Тема 4. Конверсія, зрошення, контамінація, абревіація	лекція	Основна: 2, с. 427-431; 9, с. 63-78, 140-144; інтернет-ресурси: 1, 6.	Тема 4. Аналітичність німецької мови та висска продуктивність словоскладання (9 год.)
30.03-03.04	Конверсія, зрошення, контамінація, абревіація.	практичне заняття		
	Змістовий модуль 3. Типологія номінацій			
06.04-10.04	Тема 5. Поняття первинної та вторинної номінації	лекція	Основна: 9, с. 67-78; 11, с. 146-178; додаткова: 6, с. 114-116.	Тема 5. Особливості іменникового словотвору в сучасній німецькій мові (7 год.)
13.04-17.04	Первинна та вторинна номінації.	практичне заняття		
20.04-24.04	Тема 6. Номінації з прозорою та фразеологізованою внутрішньою формою	лекція	Основна: 9, с. 136-140; 11, с. 251-273, 320-341; інтернет-ресурси: 5.	Тема 6. Особливості дієслівного прикметникового словотвору в сучасній німецькій мові (8 год.)

27.04-01.05	Номінації з прозорою та фразеологізованого внутрішньою формою.	практичне заняття	
	Змістовий модуль 4. Тенденції розвитку сучасного німецького словотворення		
04.05-08.05	Тема 7. Чинники формування лексичних новотворів	лекція Основна: 10, с. 17-28; 11, с. 13-20; додаткова: 7, с.545-552; інтернет-ресурси: 4, с. 38-47.	Тема 7. Мотивація та лексикалізація (6 год.)
11.05-15.05	Чинники формування лексичних новотворів.	практичне заняття	
18.05-22.05	Тема 8. Неологізми та критерії оказіоналізму: розмежування та функції	лекція Основна: 6, с. 11-30; 12, с. 100-104; 14, с. 33-48; додаткова: 7, с. 545-552; інтернет-ресурси: 4, с. 19-26.	Тема 8. Виникнення нових слів під впливом текстових чинників (9 год.)
25.05-30.05	Неологізми та оказіоналізми.	практичне заняття	